

es podria deduir del Dicc. valencià de la rima per Ferrer Pastor i Giner March: «*fléca*: barra de fusta rodona per a fényer el pa, usada especialment pels flequers». Barra cilíndrica que m'ensenyà el forner de Campos (mall.) 1964: en diuen uns *aprimado(r)*. La qual també fóra comparable a una sageta. La pena és que aquell nom no el tinguem comprovat en cap altra font valenciana a l'abric de tota sospita de postulat etimologitzant: jo no gosaria pas refiar-me'n, però invito aqueixos bons amics a fornir-ne proves. Potser sí que han existit tals eines i de tal forma. Hi va haver un *broispis* en certs parlars baix-alemanys de Prússia oriental (= al. *brot-spiess*), literalment 'ast de pa' que el glossari d'Elbing (§ 362) usa com a traducció d'un prussià antic *pagaptis*. Però això sospitem que designaria més aviat l'ast de ferro per fer torrades de pa. — 16 A la casa de la filla morta els troben quan la ploraven tots i en feien plany: «gaigrotun ðan allai jah *fajflokun* θ», traduint *ἐκλαυον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο* (Sant Lluc VIII, 47). Ara bé observem que aquest *ἐκόπτοντο*, traduït per *fajflokun*, és el verb que significa no sols «se frapper la poitrine en signe de deuil, se frapper la tête de désespoir» sinó també primitivament 'tallar' i 'colpir'. — 17 Tagliavini, *Omagiu lui Ramiro Ortiz*, 1929, 172ss. — 18 «Bei den Fleischern, zerschnittenen Stücken Eingeweides», Heyne, col. 929.1f. — 19 És sabut que s'ha cercat l'origen del fr. *boulangier* en un *boulenge* derivat de *boule* 'bola' (Spitzer hi relacionava el mall. *aficar bolenga*). Ço que constituiria un excel·lent paral·lel de la nostra etimologia de *flequer*: *boulangier*, *boulenge* = *flequer*, *fleca*. — 20 És veritat que el mot no figura en el gros diccionari baix-alemany-mitjà d'autoritats, de Schiller i Lübben, i així algú podria insinuar sense arbitrarietat si no hi ha ací alguna barreja amb un mot romànic afí al nostre *fleca*. Però fóra massa suposar, em sembla. — 21 Per a futures recerques complementàries assenyalo algun NL potser no mancat d'interès per trobar accs. antigues de *fleca/flequer*. César Aug. Torras, *Guia de la Vall de Ribes*, p. 430, assenjala un *Fontflequer* entre Comaermada i Sant Ou de Mogrony. Això té aire antic, si és un nom exacte, perquè en la toponímia es troben algunes fonts o deus de denominació molt antiga, on *font* conserva encara el gènere masculí que tenia en ll. clàssic (*Fontserè*, *Font-rubí*, *Farrúbio* i veg. *EntreDL* II, 105). ¿Es referiria potser a la mena d'arena que fa, com si es digués 'font farinera'? A Xixona, a l'oest de la Penya del Migdia, hi ha una *Cova del Flaquer*, no sé si relacionada amb això, car també fóra fàcil, en el cas d'aquesta, que vingui del nom d'un tal *Flaquer* o d'un que era forner.

Flecó 'panet', V. *fleca* *Flocadura*, V. *floc*

FLECTIR o FLECTAR, pres del ll. *flēctĕre* 'plegar, doblegar'. □ 1.ª doc.: Lab. 1888.

És d'autenticitat més que dubtosa el poemeta que en

els *Jocs Florals* de 1865 s'imprimí atribuït a un Guillem Gibert de 1461 («genolls *flectats* de fin cor pregaria, / bons cristians ---»), a base del qual s'introduí en el Lab. de 1888 aquest neologisme llatinitzant. Les úniques formes occitanes documentades són *flecbir* i *flechezir* «fléchir». El *DOrt.* ho acceptà però esmenat en *flectir*, forma més ben adaptada del llatí; el 1918 i 1919 usaren *flectar* Joan Alcover i Joaquim Ruyra. Formes artificioses totes elles. És una barbaritat infundada suposar un «llatí *FLECTARE» com ho fa *AlcM.* També em sembla ben poc fundat el mot «*flectir*: cedir» que usa Antoni Cayrol (*JCerdà, Contalles Cerd.*, 52).

DERIV.: *Flexible* [1460, JRoig; Lacav.], pres del ll. *flexibilis* id.; *flexibilitat* [Belv.]. *Flexió* [Lab. 1864], ll. *flexio*, -onis; *flexional*. *Flexor* [Lab. 1888]; *flexuós* [Lab. 1888], *flexuositat*. *Circumflex* [-exo, 1803, Belvitges], ll. *circumflexus*, participi de *circumflectere* 'descriure una flexió entorn'. *Deflectir*, *deflexió*. *Inflexió* [Belv.] 'desviació o torçament d'una ratlla o d'una cosa que era dreta' [1911-32, Fontserè, *CiFi-Nat.*, lèxic]; *inflexible* [Lacav.], *inflexibilitat* [Lab. 1840]. *Inflex*.

Reflexió [1695, Lacav.]: «fer reflexió a alguna cosa: secum reputare quidpiam; fer vosaltres reflexió al que se segueix --- si nosaltres fem una bona reflexió trobarem ser així; fer vós una poca de reflexió al que heu dit; fer reflexió sobre de si mateix»; «francesos / des de Figueres vinguéreu — a provar nostre valor / però una altra vegada — n'hi fareu reflexió», c. 1795, recollida a Palaldà, MilàF (*Romlo.*, 96.17). *Reflectir* [1805, Belv.]: «—, catòptrica: fer els raigs de la llum sa reflexió en el cos opac; —, pensar, discórrer, sobre alguna espècie, cast. *reflexionar*, ll. *considerare, recogitare*»; 1 en l'acc. òptica i en la figurada 'transparentar, deixar veure, una idea, un concepte' el mot no es documenta fins a l'època moderna (car el pastix d'Andreu Febre no és en català, i és abús de citar-lo tractant-se de mots cultes, i de tot ús que existeixi en l'italià dantesco); també van usar alguns *reflectar*: «si el Lector se fa càrrec, y reflecta sobre el treball que tinc posat en aver format dits dos Diccionaris ---, ha de conèixer, entenc ab molta pràctica, nòstron idioma», Carles Ros (*Adages*, a. 1736, p. 22); «satisfets dia y nit, lo ideal contemplant, / inclinada passejan la pensativa cara, / endurits llurs genolls, del Senyor reflectant / llurs ulls la llum serena y clara ---», MilàF (*Gran Cartoixa*, v. 27, ed. Gili, p. 306).

Però els millors escr. Renaix. ja tendeixen a generalitzar les formes que consagra Fabra: «ulls vius y moguts, tan inquietos que, ab la potència de la llum que reflectian, arribavan a perturbar», Pons i Mass. (*La Colla del Carrer* II, 15); «Quantes hores he passat en aquella reixa veient aixecar-se el sol sobre les aigües, reflectir-s'hi de nit la blanca lluna ---», Coromines (*Presons Im.*, p. xii, O. C., 845b); «aquelles aigües adormides reflectint la tristesa del dia que va a morir», id. (1.ª ed., p. 230) (comprovats en l'autògraf); «en Clavé --- les nostres muntanyes i el nostre mar se reflectien en ell», id. (*Catalònia*, 6-r-1900); «la di-